

Christian Ohm Andreas Brummer

Disputatio Sexta De Actionibus Ex Aliorum Contractu

Rostochii: Pedanus, 1616

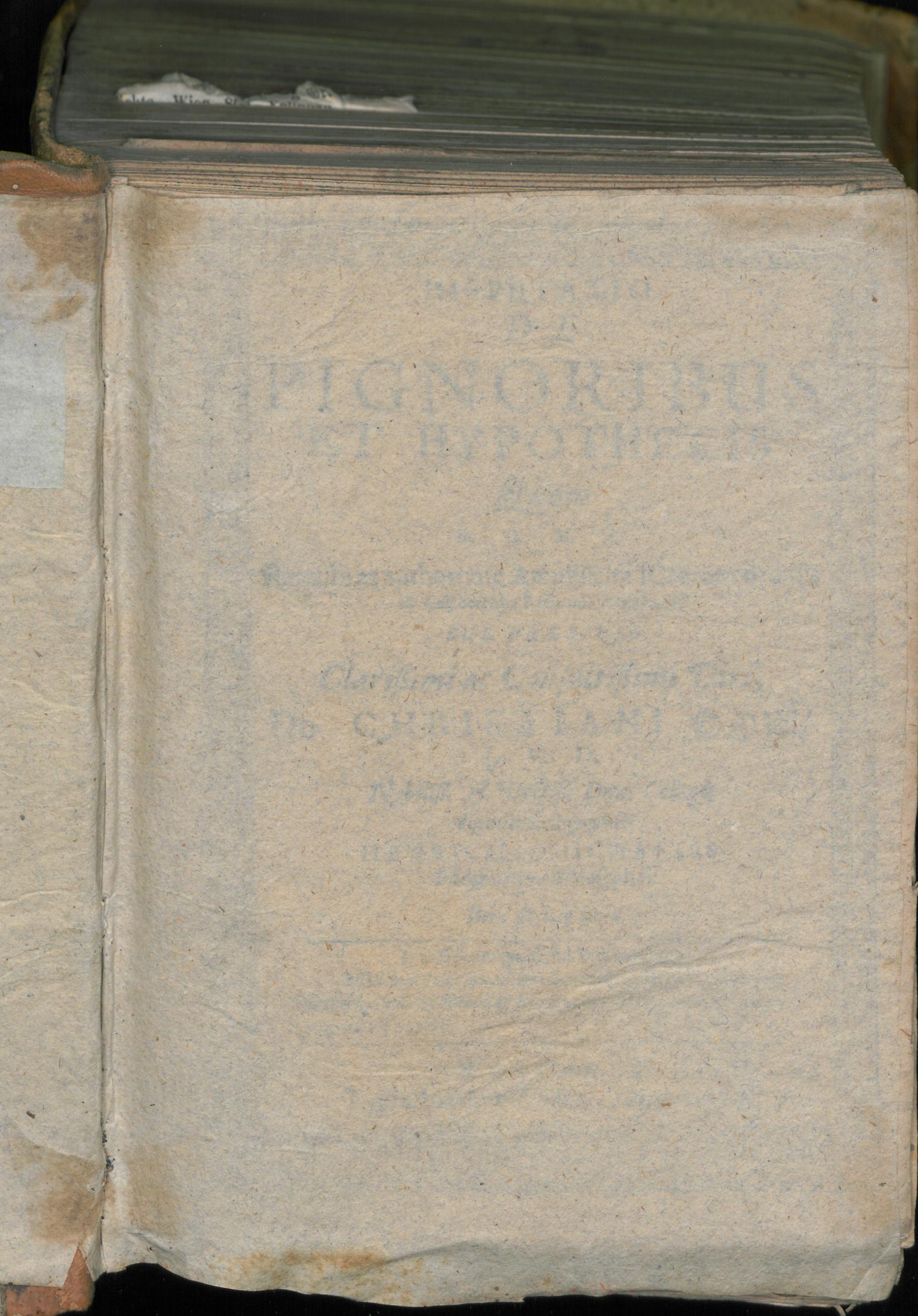
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn788087274>

Druck Freier Zugang

K. n - 2 (171.)

28
DE ACTIONIBUS
EX ALIORUM
CONTRACTU,

Quam

D. O. M. A.

Consensu & autoritate Amplissimi

J^ctorum ordinis in celeberrima
Rostochiensi Academia,

P R A E S I D E

Clarissimo & Consultissimo Viro,

DN. CHRISTIANO Ohm
J. U. D.

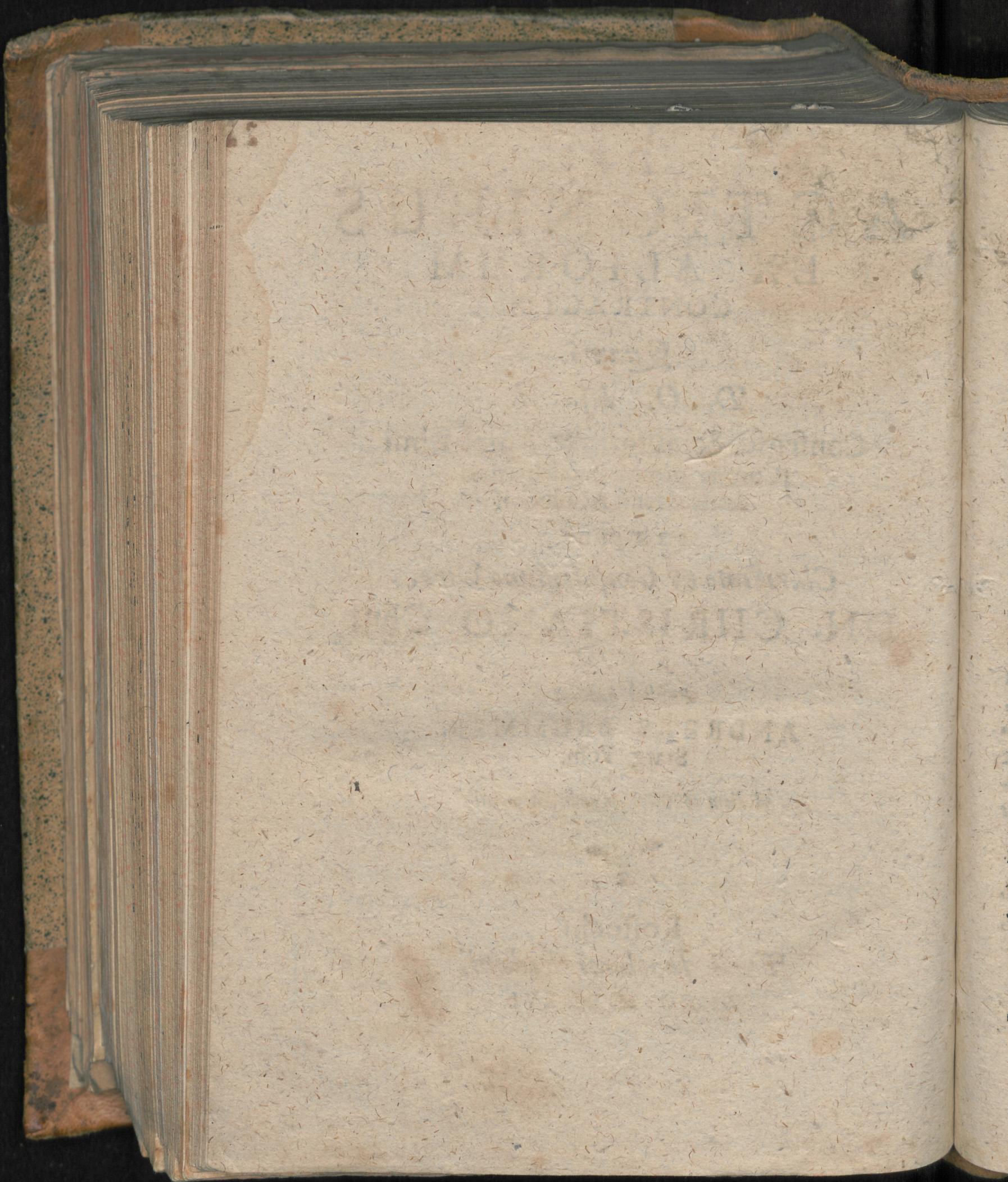
Publicè habebit

ANDREAS BRUMMER,
Starg. Pom.

Ad diem 26. Octob. in auditorio majori.

29
F

Rostochi
Typis Joachimi Pedani,
ANNO M. DC. XVI.

THEsis. I.

Best actiones, quæ ex singulis contractibus nascuntur, proponuntur hæc, quæ ex aliorum contractibus in nos instituuntur. *Cujac.*
in parat. ff. hic.

II.

Ex illis prima est actio exercitoria, quæ in solidum tenetur exercitor navis ex contractu magistri quem navi imposuit, ejus rei nomine, in quam imposuit. *S. eadem ratione. 2. Inst. Quod cum eo qui in al. potest. l. 1. S. magistrum. 5. S. licet. 20. ff. de exer. act. Cujac. d. loc.*

III.

Exercitorem cum dicimus, ad quem obventiones & redditus omnes perveniunt: sive is dominus navi sit: sive a domino navem per aversionem conduxerit, vel ad tempus vel in perpetuum, nec refert masculus sit, an mulier: paterfamilias an filiusfamilias, vel servus. Pupillus autem si navem exerceat, tutoris autoritas exigitur. *l. l. S. exercitorem. 15. & S. seq. ff. b. t.*

IV.

Magistrum navis accipere debemus, cuius totius navis cura mandata est, cuius conditionis sit magister iste nihil interest, utrum liber an servus, sed nec cuius aetatis intererit, sibi imputaturo, qui praeposuit. *l. l. S. magistrum. 1. & S. cuius. 4. ff. b. t.*

V.

Sed si cum quolibet nautarum sit contractum, non datur actio in exercitorem quanquam ex delicto cuiusvis corum, qui navi navigandæ causa in nave sint detur actio

A 2

actio in exercitorem, l. i. §. sed si 2. b. t. l. fin. §. i. ff. nauis.
caup. stat.

V I.

Lex præpositionis diligenter servanda est nisi captio-
sa sit. a) Quare si cum præposuit navi ad hoc solum, ut
vecturas exigat, non ut locet, quod fortè ipse locaverat,
non tenebitur exercitor, si magister locaverit: vel si ad lo-
candum tantum non ad exigendum, idem erit dicen-
dum. b) a) l. i. §. magistrum s. b. t. b) d. l. i. §. igitur 12 ff. b. t.

V II.

Si in refectionem navis magister pecuniam mutuatus
sit non aliter in solidum obligabitur exercitor, quam si
creditor probaverit cum pecunia crederetur, navem in ea
causa fuisse ut refici deberet, & quidem non majorem
pecuniam, quam necessaria erat, se credidisse. Interdum
& illud æstimandum, an in eo loco pecunia credita sit, in
quo id proprius quod credebatur comparari potuerit.
l. ult. in pr. §. §. i. b. t. ubi Cujac. tract. 8. ad Afric.

VIII.

Est autem electio, utrum exercitorem an magistrum
convenire velimus & ideo si cum utro eorum actum est,
cum altero agi non potest. a) Sed ex contrario exer-
centi navem adversus eos qui cum magistro contraxerunt
actio non pollicetur, cum sufficiat magistrum ex suo con-
tractu conveniri posse. b) a) l. i. §. est auem 17. §. hæc
actio 24. b. t. b) d. l. i. §. sed ex contrario 18. b. t.

IX.

Eadem ratione, qua nautibus prospectum est,
terrestri negotiationi insitoria actione. Prætor subvenit,
& ut exercitoria nomen habet ab eo qui præposuit, sic è
contra insitoria ab eo qui præpositus est tabernæ, aut
mensæ, aut cuiilibet negotiationi. Cujac. in parat. ff. de-
insti. act.

Datur

X.

Datur ei qui cum institore in commissa negotiacione contraxit, adversus dominum vel patrem qui præfecit. *l. cuiusq; s. I. non tamen II. ff. b. t.*

XI.

Ceterum exercitoriae & institoriæ actionis eadem est ratio, quia is qui contrahit cum magistro vel cum institore, fidem ejus, qui præposuit sequi videtur, sed aliquanto major in magistro propter navigandi necessitatem. Hinc ex utraq; causa etiam domino quasi principali reo condi ci posse verum est. *I. eadem. & I. ult. Inst. quod cum eo qui in al. potes.*

XII.

Institores ex contractu tempore præpositionis celebrato post finitum officium rectè conveniri posse verius est. *arg. l. item si 7. I. interdum. ff. ad SC. Maced.*

XIII.

Introduxit & aliam actionem prætor, quæ Tributoria vocatur. Namq; si servus in peculiari merce sciente domino negotietur, & quid cum eo ejus rei nomine contractum erit: ita prætor jus dicit, ut quicquid in his mercibus erit, quodq; inde receptum erit, id inter dominum si quid ei debebitur & ceteros creditores pro rata portione distribuatur: & ideo tributoria vocatur, quia ipsi dominio distributionem prætor permituit. *I. introduxit. b. s. Inst. Quod cum eo.*

XIV.

Quid tamen si dominus tribuere nolit nec hanc molestiam suscipere, sed peculio vel mercibus cedere paratus sit? Pedius refert audiendum eum quæ sententia habet æquitatem. Et plerumq; arbitrum in hanc rem Prætor debebit dare, cuius interventu tribuantur merces peculiares. *l. illud quo 7. I. quid tamen. l. ff. de tribut. act.*

A 3.

Hæc

XV.

Hæc actio & perpetuò & in heredem datur de eo
duntaxat quod ad eum pervenit, quia non de dolo est sed
rei persecutionem continet. d. l. illud. 7. f. ult. & l. seq. b. t.

XVI.

Actio tributoria propriè de servorum contractibus
loquitur, est & actio, quod cum eo qui in aliena potestate
est, negotium gestum esse dicitur, quæ ad filios fam. per-
nit, qui in patria potestate constituti contraxerunt. tot. tit.
quod cum eo qui in al. potest. *Wes. in par. hic.*

XVII.

Filius familiæ rectè contrahit & obligatur in solidum
suo nomine, a) sed si post contractum emancipetur, aut
exheredatus fuerit vel abstinuerit hereditate paterna cau-
sâ cognitâ æquum visum est eum non in solidum conve-
niri, sed in id quod facere possit. a) l. ait prætor. ff. b. t.
Cujac. in parat. ibid.

XVIII.

Quod dictum est filios familiæ ex suo contractu pos-
se conveniri interdum non obtinet propter Senatuscon-
sultum Macedonianum, quod Senatus introduxit odio
Macedonis fœnectoris, cui mos erat filios fam. credere,
tacito fœnore & similium qui talia nomina sectarentur in
perhiciem parentum simul ac liberorum. tot. tit. ff. & c.
ad Sc. Maced.

XIX.

Prohibet SCtum Macedonianum mutuas pecunias
dare eis qui in potestate parentis sunt, ita ut ei qui credi-
derit denegetur actio, tam adversus ipsum filium, filiam-
ve, nepotem, neptemve (sive adhuc in potestate sint sive
morte patris vel emancipatione suæ potestatis esse cepe-
rint) quam adversus patrem avumve: sive eos habeat in
potestate sive emancipaverit. *f. pen. Inst. quod cum ea qui in
al. potestate.*

Non

Non solum filiofam. & patri ejus succurritur: verum
fidei usori quoq; & mandatori ejus, qui & ipsi mandati
habent regressum, nisi forte donandi animo intercesser-
runt. l. sed si. 9. §. non solum 3. ff. b. t.

XXI.

Ad eò verò filios familias Senatusconsultum perpetua
exceptione tuerit, ut nequidem hunc renunciare valeant.
l. qui exceptionē 40. in pr. ff. de cond. indeb. arg. l. si quod 13. ff. b. t.

XXII.

Cessat SCium si paterfamilias esse credatur a) aut
sciente patre creditum sit filio b) aut à minore acce-
pit c) aut paterfamilias factus debitum agnoverit novan-
do d) vel solvendo e) & alijs quibusdam casibus. a) l. si
quis 3. in pr. ff. h. t. b) l. si tantum 12. ff. b. t. c) l. si quis 3. §. proinde
2. ff. b. t. d) arg. l. f. ff. h. t. e) licet si. 7. §. f. & l. 9. ff. b. t.

XXIII.

Quod dicitur in eo qui studiorum causa absens mu-
tuum acceperat, cessare Senatusconsultum: ita locum ha-
bet, si probabilem modum in mutua non excessit, certe
eam quantitatem, quam pater solebat subministrare. l. item
ff. 7. §. quod dicitur. 13. ff. b. t.

XXIV.

Ordinariū prætor arbitratus est, prius eos contra-
Etus exponere, corum qui alienæ potestati subjecti sunt,
qui in solidum tribuunt actionem: sic deinde adhuc per-
venire ubi de peculio datur actio. Est autem triplex hoc
edictum, aut enim de peculio, aut de in rem verso, aut quod
jussu hinc oritur actio. l. i. in princ. & §. i. ff. de pecul.

XXV.

Peculium est naturale patrimonium filiofam. aut ser-
vo à patre vel domino scorsim à suis rationibus constitu-
sum,

personis naturaliter debetur. Cujac, in parat. ff. b.t.

XXVI.

Ex contractu servi filijq; de peculio actio datur, ut de
eo quod in peculio est actori satisfiat, deducto prius quod
ipsi domino convento & alijs in potestate existentibus
debetur, quia prævenisse dominus patrue creditur. l. sed
si. 9. §. peculium 2. ff. b.t.

XXVII.

Si hi qui in potestate aliena sunt nihil in peculio ha-
bent vel habent quidem, non in solidum tamen: & actor,
se ex jussu patris dominive cum ijs contraxisse vel id quod
hi ex contractu consecuti sunt necessario aut utiliter in-
rem illorum versum esse docere possit, à patre vel domino,
quod jussu & de in rem verso actionibus solidum conse-
quetur, tot. tit. de in rem verso & quod jussu.

COROLLARIA.

I.

Parentes non tantum ex contractibus liberorum, sed etiam delictis statuto
in solidum obligari posse ad paenam pecuniariam, non corporalem receptum est.

II.

Cum is, cui exercitoria, institoria aut tributoria competit, etiam de pecu-
lio & in rem verso agere possit: una intentata, succubenti ad aliam actionem
recurrere non licet, nisi justo errore circumventus minus rectam elegerit.

III.

Non solum vitam sed & facultates defendere concessum est, licet ob de-
fensionem rerum occidere jura non permittant.

IV.

Insultatus fuga sibi consulere non tenetur.

V.

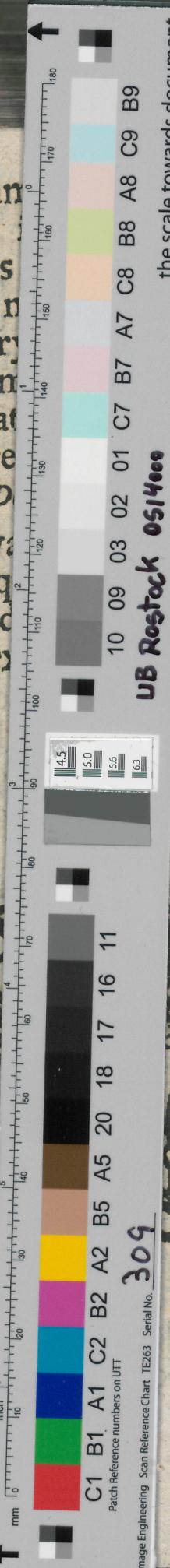
Æqualitas armorum in inculpatæ ruteæ moderamine non requiritur.

52 25

qvod sicut, qvan
servari debeat ;
mana auctoritas
ducta, ut bene n
Magnif. Dn. Stry
ratione veriore
riorum dispensat
potius, qvam re
in Comment. ad D

Hæc sunt, qva
tate exarare atq
circa has forsan c
rias melius ex

VOTA VELVT

conscientia servari potest,
qvia ibi nihil potest hu
atio qvoad DEUM est in
Brunneman. a. l. §. fin. &
ibid. ad §. 8. ubi ex eadem
tentiam eorum, qvi supe
ra votum, declarationem
esse putat. Conf. Lynck.
it. 34. §. fin.

tiarum pro ingenii tenui
potuimus ; cetera, qvæ
tim, & minus obvias mate
rient, aliis relinquitur.
andem.

PATER, EXAVDI HINC
Vota !

